

Konferencja

Zdrowie zaczyna się od relacji

**Klimat społeczny jako fundament
Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie**

2 października 2026 r. • godz. 10.00 – 13.30
aula Akademii Kultury Fizycznej w Krakowie

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Za chwilę rozpoczynamy konferencję

Prosimy o zajęcie miejsc

*Zdrowie
zaczyna się
od relacji*

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Otwarcie konferencji

prof. dr hab. Anna Marchewka
p.o. Rektora Akademii Kultury Fizycznej w Krakowie

Katarzyna Mitka
II Małopolski Wicekurator Oświaty

Mariusz Biniewski
Dyrektor Ośrodka Rozwoju Edukacji

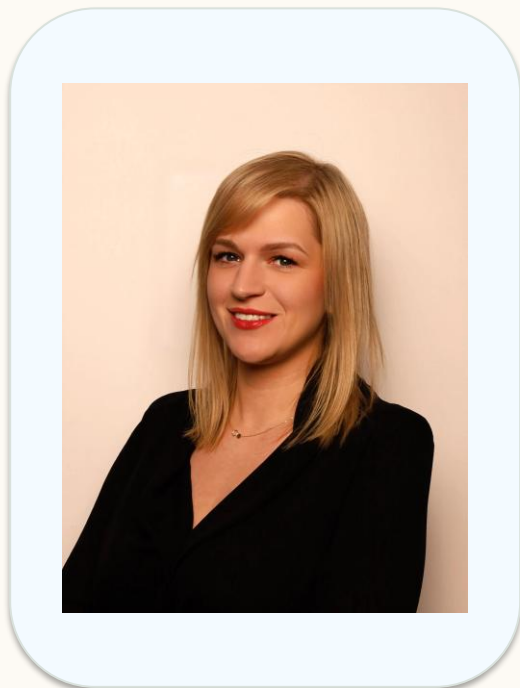

Rozmowa, która buduje relacje.

Słuchanie, dialog i mediacje w codziennym życiu szkoły.

*Zdrowie
zaczyna się
od relacji*

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

dr Dominika Pawlik-Pyda

psycholog, neurologopeda i mediator,
adiunkt na Uniwersytecie Andrzeja Frycza
Modrzewskiego w Krakowie.

Akademia Kultury Fizycznej
im. Bronisława Czecha w Krakowie

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

„[...] przede wszystkim atmosfera panująca w szkole, sposób reagowania dorosłych na trudności, relacje między uczniami i nauczycielami oraz poczucie bycia traktowanym z szacunkiem mają istotny wpływ na proces uczenia się, dobrostan i zachowania uczniów.”

(SOS dla Edukacji, 3-4)

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Akademia Kultury Fizycznej
im. Bronisława Czecha w Krakowie

Klimat szkoły można usłyszeć

Ile rozmów odbywa się każdego dnia w jednej szkole?

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

7:45 „Dzień dobry.”

8:50 „Proszę pani, ale to nie ja zacząłem.”

10:35 „Mogę z panią chwilę porozmawiać?”

12:20 „Nie będę z nim rozmawiać.”

14:10 „Chciałabym zapytać, co się ostatnio dzieje z Olą.”

16:40 „Mam wrażenie, że zupełnie się nie rozumiemy.”

**Kilka zdań. Kilka minut. Kilka
różnych relacji.**

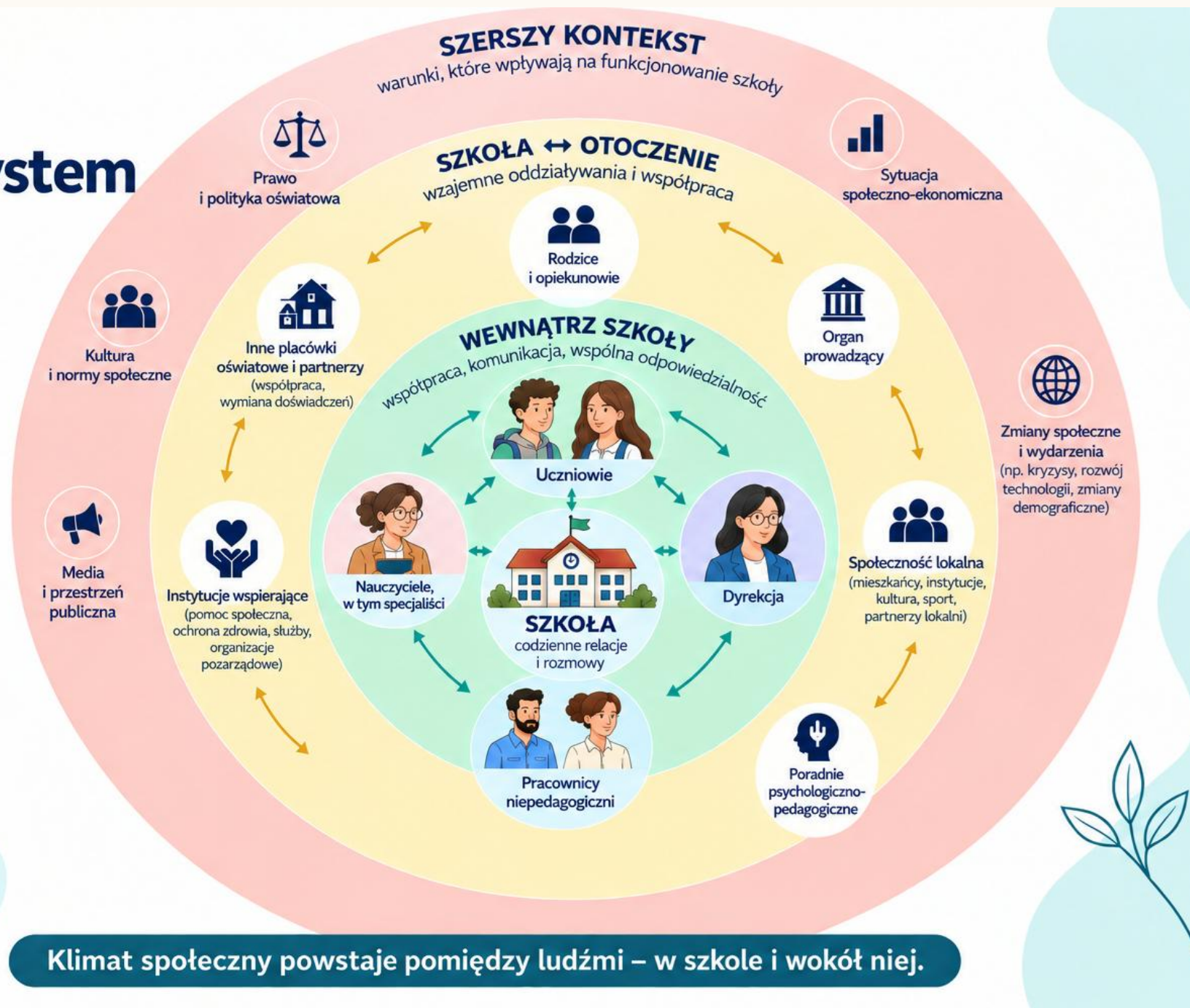

Zdrowie zaczyna się od relacji

Klimat społeczny jako fundament Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie

Szkoła jako ekosystem relacji

Klimat społeczny szkoły powstaje nie tylko wewnątrz szkoły, ale także w relacjach z jej otoczeniem i w szerszym kontekście społecznym.

Klimat społeczny powstaje pomiędzy ludźmi – w szkole i wokół niej.

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Akademia Kultury Fizycznej
im. Bronisława Czecha w Krakowie

Klimat szkoły tworzymy rozmowa po rozmowie.

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Słyszeć ≠ słuchać

Słucham, żeby odpowiedzieć

Słucham, żeby zrozumieć

Zanim odpowiem: czy dobrze rozumiem, co druga osoba chce mi powiedzieć?

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

„Nie zgadzam się.”
„Ale przecież...”
„To nie tak wyglądało.”
„Tak, tylko że...”
„Nie o to chodzi.”

**Co dzieje się ze słuchaniem,
kiedy zaczynam przygotowywać odpowiedź?**

Zanim odpowiem:
dopytuję, parafrazuję, sprawdzam, czy dobrze
rozumiem

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Czy możemy patrzeć na to samo i zobaczyć coś innego?

„They Saw a Game”
Princeton – Dartmouth

Ten sam mecz.
Ci sami zawodnicy.
Te same wydarzenia.

Inny obraz tego, co wydarzyło się na boisku.

(Hastorf, Cantril, 1954)

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Ta sama sytuacja. Różne perspektywy.

UCZEŃ

„On mnie sprowokował.”

NAUCZYCIEL

„Widziałam, jak go popchnąłeś.”

Akademia Kultury Fizycznej
im. Bronisława Czecha w Krakowie

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Ta sama sytuacja. Różne perspektywy.

RODZIC

„Nikt wcześniej nie zgłaszał takiego problemu.”

NAUCZYCIEL

„Od kilku tygodni obserwuję tę trudność.”

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Ta sama sytuacja. Różne perspektywy.

NAUCZYCIEL

„Przecież już o tym rozmawialiśmy.”

NAUCZYCIEL

„Ja zrozumiałam nasze ustalenia inaczej.”

Zrozumieć/usłyszeć perspektywę ≠ zgodzić się z nią.

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

3P

PERSPEKTYWA

Jak Ty to widzisz?

PRIORYTET

Co jest dla Ciebie teraz ważne?

PRZEJŚCIE DALEJ

Co możemy zrobić dalej?

Proste narzędzie porządkujące trudną rozmowę

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

„Nie będę z nim rozmawiać”

PERSPEKTYWA

„Co się między wami wydarzyło?”

„Powiedział wszystkim coś, co powiedziałem mu prywatnie.”

PRIORYTET

„Co jest dla Ciebie teraz ważne?”

„Żeby przestał o tym opowiadać.”

PRZEJŚCIE DALEJ

„Co możemy zrobić teraz?”

Trzy pytania później nie muszą mieć rozwiązania.
Ale wiem więcej.

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Akademia Kultury Fizycznej
im. Bronisława Czecha w Krakowie

Podobne pytania. Różne rozmowy.

Z UCZNIEM „Jak Ty to widzisz?”

Z RODZICEM „Co jest dla Pani teraz
najważniejsze?”

Z NAUCZYCIELEM „Co możemy zrobić dalej?”

A co, jeśli się wysłuchaliśmy... ...i nadal się nie zgadzamy?

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

DOBRA RELACJA $\neq$ BRAK RÓŻNICY ZDAŃ

Akademia Kultury Fizycznej
im. Bronisława Czecha w Krakowie

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Akademia Kultury Fizycznej
im. Bronisława Czecha w Krakowie

Zrozumienie ≠ zgoda
Empatia ≠ rezygnacja z granic
Dialog ≠ przekonywanie

Rozmowa, która buduje relację, nie wymaga rezygnacji z własnego stanowiska.

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Zamiast słuchania - układanie w głowie odpowiedzi....

MUR

MOST

„Przecież...”

„To nieprawda.”

„Zawsze...”

„Nigdy...”

„Proszę się uspokoić.”

CIEKAWOŚĆ

„Jak Ty to widzisz?”

KONKRET

„Co dokładnie się wydarzyło?”

GRANICA

„Na to nie mogę się zgodzić.”

WSPÓLNY CEL

„Na czym zależy nam
oboju?”

Nie chodzi o „ładne słowa”. Chodzi o możliwość dalszej rozmowy.

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Akademia Kultury Fizycznej
im. Bronisława Czecha w Krakowie

A co, kiedy różnica staje się konfliktem?

DOBRY KLIMAT SZKOŁY ≠ SZKOŁA BEZ KONFLIKTÓW

Nie zawsze mamy wpływ na to, czy konflikt się pojawi.
Mamy wpływ na sposób reagowania na niego.

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Od rozstrzygania do rozumienia i działania

KTO MA RACJĘ?

→ CO SIĘ WYDARZYŁO?

KTO ZAWINIŁ?

→ CO JEST WAŻNE DLA KAŻDEJ ZE STRON?

JAK PRZEKONAĆ DRUGĄ OSOBĘ?

→ CO MOŻEMY ZROBIĆ DALEJ?

Fakty i odpowiedzialność nadal mają znaczenie.
Nie muszą jednak kończyć rozmowy.

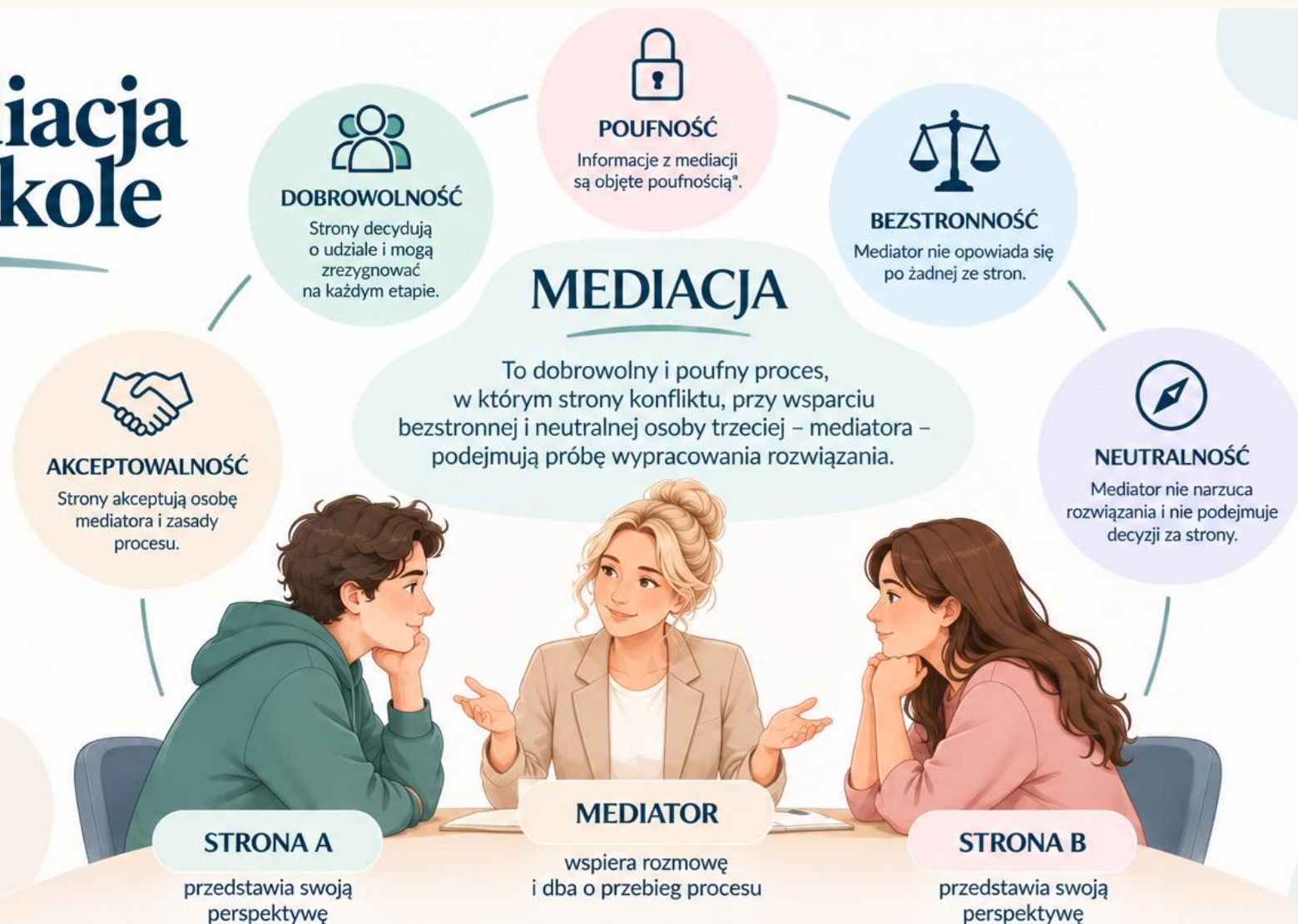
Zdrowie zaczyna się od relacji

Klimat społeczny jako fundament Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie

Akademia Kultury Fizycznej
im. Bronisława Czecha w Krakowie

Mediacja w szkole

Mediator odpowiada za proces. Strony – za treść i decyzje.

* Z uwzględnieniem granic poufności wynikających z bezpieczeństwa dziecka i obowiązujących przepisów.

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Nie każda trudna rozmowa potrzebuje mediacji.

Ale w wielu może pomóc mediacyjny sposób
myślenia.

PERSPEKTYWA • ODPOWIEDZIALNOŚĆ • ROZWIĄZANIE

Nie każda dobra rozmowa kończy się porozumieniem.

Możemy nadal się różnić i jednocześnie:

- usłyszeć się,
- lepiej rozumieć swoje perspektywy,
- jasno określić granice,
- ustalić, co wydarzy się dalej,
- zachować możliwość kolejnej rozmowy.

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Celem rozmowy nie zawsze jest przekonanie drugiej osoby.

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

7:45 „Dzień dobry.”

8:50 „Proszę pani, ale to nie ja zacząłem.”

10:35 „Mogę z panią chwilę porozmawiać?”

12:20 „Nie będę z nim rozmawiać.”

14:10 „Chciałabym zapytać, co się ostatnio dzieje z Olą.”

16:40 „Mam wrażenie, że zupełnie się nie rozumiemy.”

Jutro odbędą się kolejne.

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Akademia Kultury Fizycznej
im. Bronisława Czecha w Krakowie

Nie wszystkie będą łatwe.

Nie unikniemy wszystkich różnic zdań.

Nie wyeliminujemy konfliktów.

**Ale mamy wpływ na sposób,
w jaki w nich uczestniczymy.**

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Akademia Kultury Fizycznej
im. Bronisława Czecha w Krakowie

Do czego dokładam swoją cegłę?

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Akademia Kultury Fizycznej
im. Bronisława Czecha w Krakowie

**Klimat szkoły tworzymy
rozmowa po rozmowie.**

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Akademia Kultury Fizycznej
im. Bronisława Czecha w Krakowie

Dziękuję za uwagę!

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Źródła wykorzystane w prezentacji

- Burrell, N. A., Zirbel, C. S., Allen, M. (2003). *Evaluating Peer Mediation Outcomes in Educational Settings: A Meta-Analytic Review*. Conflict Resolution Quarterly, 21(1), 7-26.
- Hastorf, A. H., Cantril, H. (1954). *They saw a game: A case study*. The Journal of Abnormal and Social Psychology, 49(1), 129-134.
- *SOS dla Edukacji*, oprac. Agnieszka Ciesielska, Kamila Dembińska, Klimat szkoły jako kluczowy zasób edukacji, Warszawa, 2025 r.
- *Sztuka skutecznego prowadzenia mediacji i negocjacji. Zagadnienia psychologiczne i komunikacyjne* (2013). red. A. Binsztok, Wydawnictwo Marina, Wrocław.

Zdrowie
zaczyna się
od relacji

Klimat społeczny jako
fundament Przedszkoli
i Szkół Promujących
Zdrowie

Polecana literatura

- Borecka-Biernat D., Wajszczyk K., Walęcka-Matyja K. (2019). *Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych. Wybrane problemy*, Difin, Warszawa.
- Larsson L. (2022). *Porozumienie Bez Przemocy w mediacjach*, tłum. B. Pawłowska-Montwiłł, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa.
- Morreale S. P., Spitzberg B. H., Barge J. K. (2019). *Komunikacja między ludźmi. Wydanie nowe*, przeł. P. Izdebski, A. Jaworska-Surma, D. Kobylińska, wyd. II, Warszawa.
- Rosenberg M. (2003). *Porozumienie bez przemocy: o języku serca*, Warszawa.

Ilustracje: materiały własne, wygenerowane z wykorzystaniem ChatGPT (OpenAI).